

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/32/2024
Identifikačné číslo spisu:	4622010129
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4622010129.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 15. mája 2024 v Bratislave v trestnej veci obvineného T. U. pre prečin porušovania povinností za krízovej situácie podľa § 290a ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného T. U. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/69/2022, zo 4. mája 2023 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. U. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany rozsudkom, sp. zn. 1T/17/2022, zo 4. júla 2022 uznal obvineného T. U. za vinného zo spáchania porušovania povinností za krízovej situácie podľa § 290a ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe podrobne uvedenom v predmetnom rozsudku.

Za to bol menovanému uložený peňažný trest vo výške 700 eur (slovom: sedemsto eur) a pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu mu okresný súd uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal obvinený prostredníctvom osoby JUDr. Adrianý Krajníkovej odvolanie. Krajský súd v Nitre rozhodol uznesením, sp. zn. 4To/69/2022, zo 4. mája 2023 tak, že podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie JUDr. Adrianý Krajníkovej zamietol, ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Obvinený T. U. následne podal prostredníctvom osoby JUDr. Adrianý Krajníkovej dovolanie (č. l. 470 a nasl. spisu).

+ + +

Na základe podaného dovolania najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal, či podané dovolanie má všetky obsahové a formálne náležitosti a či je prípustné a dospel k záveru, že

dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou s poukazom na § 382 písm. b) Trestného poriadku z nasledovných dôvodov.

Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku, obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku, obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Základným zmyslom a účelom inštitútu obligatórneho zastúpenia dovolateľa obhajcom v dovolacom konaní je poskytnúť dovolateľovi kvalifikovanú právnu pomoc v záujme efektívnej a účinnej ochrany jeho práv v súvislosti s jeho oprávnením podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že predmetom dovolacieho konania sú spravidla obzvlášť závažné a zložité odborné právne otázky, ktorých kvalifikované odborné zvládnutie osoba bez právnického vzdelania nemusí a spravidla ani nevie dostatočne zvládnuť sama, pričom hrozí, že v dôsledku toho by mohla byť ukrátená na svojich právach. Zároveň právna konštrukcia obligatórneho právneho zastúpenia dovolateľa obhajcom v dovolacom konaní vychádza zo skutočnosti, že jediným (všeobecným) súdom oprávneným rozhodovať o dovolaní je najvyšší súd. Na to, aby najvyšší súd mohol dovolacie konanie uskutočniť a o dovolaní rozhodnúť v primeranej dobe, treba eliminovať nekvalifikované dovolania, ktoré by neprimeraným spôsobom zaťažovali dovolací súd. Možno teda ustáliť, že zmyslom a účelom obligatórneho zastúpenia obhajcom v dovolacom konaní je poskytnutie kvalifikovanej právnej pomoci a ochrany práv dovolateľa v organickom spojení s vytvorením podmienok na poskytnutie tejto pomoci v primeranej dobe zodpovedajúcej požiadavkám spravodlivého procesu (III. ÚS 79/2010).

Podľa § 36 ods. 1 Trestného poriadku, obhajcom môže byť len advokát.

Obhajcom môže byť len advokát. Advokátom je osoba, ktorá je zapísaná do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. Advokát je pri poskytovaní právnych služieb nezávislý, je viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi a v ich medziach príkazmi klienta. Advokátske povolanie je slobodným povolaním, ktoré možno vykonávať len podľa tohto zákona o advokácii (§ 2 zákona č. 586/2003 Z. z.).

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku, proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 369 ods. 3 Trestného poriadku, osoba oprávnená podať dovolanie proti niektorému výroku napadnutého rozhodnutia môže podať dovolanie aj preto, že taký výrok nebol urobený.

Podľa § 369 ods. 4 Trestného poriadku, ak sa týka rozhodnutie uvedené v § 368 ods. 1 viacerých osôb, možno dovolanie podať tiež len proti tej časti rozhodnutia, ktoré sa týka niektorej z týchto osôb.

Podľa § 369 ods. 5 Trestného poriadku, v prospech obvineného, s jeho výslovným písomným súhlasom, môže dovolanie podať aj príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel alebo druh. Ak je obvinený mladistvý, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obvineného za neho v jeho prospech podať dovolanie aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Podľa § 369 ods. 6 Trestného poriadku, ak podnet podľa odseku 1 podala osoba, ktorej tento zákon

právo na jeho podanie nepriznáva, minister spravodlivosti o podnete nekoná; toho, kto podnet podal, o tom upovedomí.

V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd uvádza nasledovné.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že Slovenská advokátska komora na základe žiadosti krajského súdu oznámila, že JUDr. Adriane Krajníkovej bol s účinnosťou od 16. februára 2021 pozastavený výkon advokácie a JUDr. Adriana Krajníková naposledy so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach, Kuzmányho 57, bola zo zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou, vyčiarknutá s účinnosťou od 7. decembra 2022, pričom od 16. februára 2021 až do dátumu vyčiarknutia mala pozastavený výkon advokácie (č. l. 400 spisu). Dovolací súd lustráciou v databáze Slovenskej advokátskej komore, zo 7. mája 2024 preveril, či sa menovaná nenachádza v zozname advokátov, avšak s negatívnym výsledkom. Z uvedeného preto vyplýva, že obvinený nemôže byť osobou JUDr. Adriana Krajníková v dovolacom konaní zastúpený ako obhajkyňou.

Dovolanie podala JUDr. Adriana Krajníková a označila odtlačkom pečiatky advokátskej kancelárie, ako aj svojím podpisom, ako v zastúpení obvineného, čo vzhľadom na znenie § 36 Trestného poriadku nemohla urobiť, pretože nie je zapísaná v zozname advokátov. V dovolaní sa nenachádza žiadne onačenie obvineným, že sa pripája k podanému dovolaniu, prípadne jeho vlastnoručne podané dovolanie. Z týchto dôvodov preto podanie doručené do spisového materiálu v danej trestnej veci 3. augusta 2023, označené ako dovolanie, Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol posúdiť ako dovolanie obvineného, ale ako písomné podanie osoby menom JUDr. Adriana Krajníková, ktorá nemá v danom trestnom konaní zodpovedajúce procesné postavenie, ktoré by ju oprávňovalo na podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/69/2022, zo 4. mája 2023 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T/17/2022, zo 4. júla 2022.

Najvyšší súd uzatvára, že JUDr. Adriana Krajníková nie je v zmysle § 369 Trestného poriadku oprávnenou osobou na podanie dovolania a ňou podané dovolanie je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku ako podané neoprávnenou osobou. Preto rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.